

USLUŽNE DJELATNOSTI U LISTOPADU 2024.

Promet od uslužnih djelatnosti u listopadu 2024. porastao je na godišnjoj¹⁾ i na mjesečnoj²⁾ razini.

Ukupan sezonski i kalendarski prilagođen promet od uslužnih djelatnosti ostvaren u listopadu 2024. porastao za 2,1% u odnosu na rujan 2024.

Najveći porast prometa zamjetan je u sljedećim djelatnostima: Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa (za **18,0%**), Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima (za 8,4%) te Smještaj (za 5,8%).

Najveći pad prometa može se uočiti u sljedećim djelatnostima: Savjetovanje u vezi s upravljanjem (za 6,5%), Usluge u vezi s upravljanjem i održavanjem zgrada te djelatnosti uređenja i održavanja krajolika (za 2,4%) te Emitiranje programa (za 2,4%).

Ukupan kalendarski prilagođen promet od uslužnih djelatnosti ostvaren u listopadu 2024. porastao za 8,0% u odnosu na listopad 2023.

Najveći porast prometa uočava se u sljedećim djelatnostima: Promidžba (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta (za **19,1%**), Zaštitne i istražne djelatnosti (za 15,9%) te Izdavačke djelatnosti (za 13,9%).

Promet je najviše pao u sljedećim djelatnostima: Savjetovanje u vezi s upravljanjem (za 14,0%), Zračni prijevoz (za 5,7%) te Emitiranje programa (za 1,8%).

Promatrajući prvih deset mjeseci, kalendarski prilagođen promet od uslužnih djelatnosti porastao je za **7,9%** u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

1) Podaci koji se uspoređuju s podacima od istog mjeseca prethodne godine (tzv. kalendarski prilagođeni podaci)

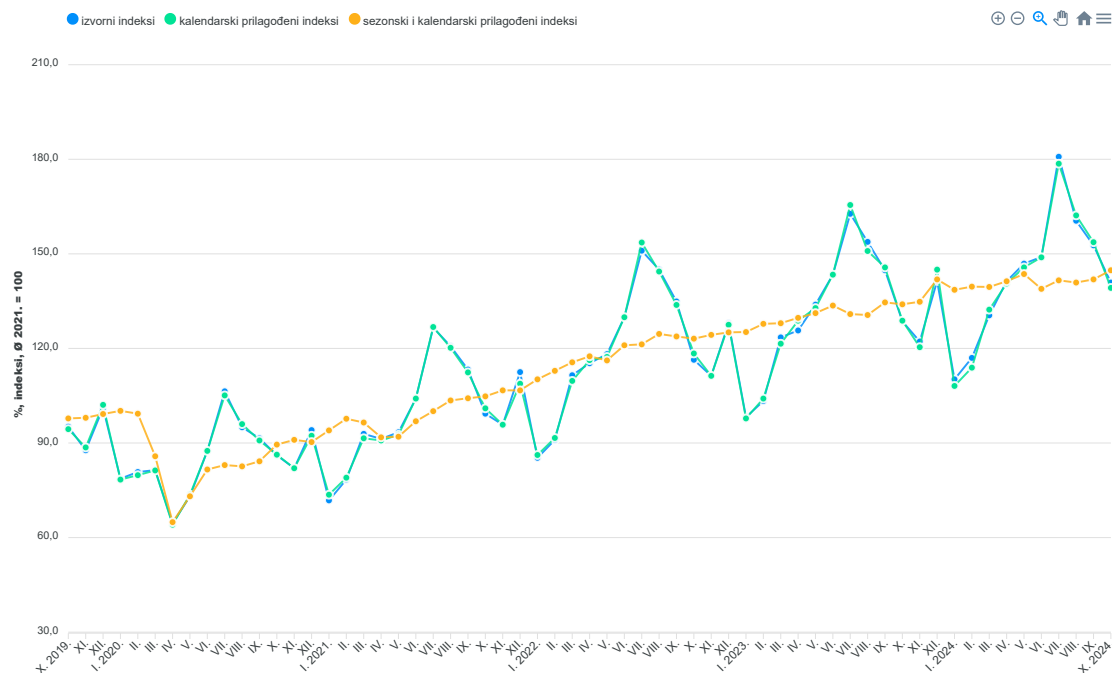
2) Podaci koji se uspoređuju s podacima od prethodnog mjeseca (tzv. sezonski i kalendarski prilagođeni podaci)

1. INDEKSI PROMETA PO PRETEŽNIM DJELATNOSTIMA POSLOVNIH SUBJEKATA

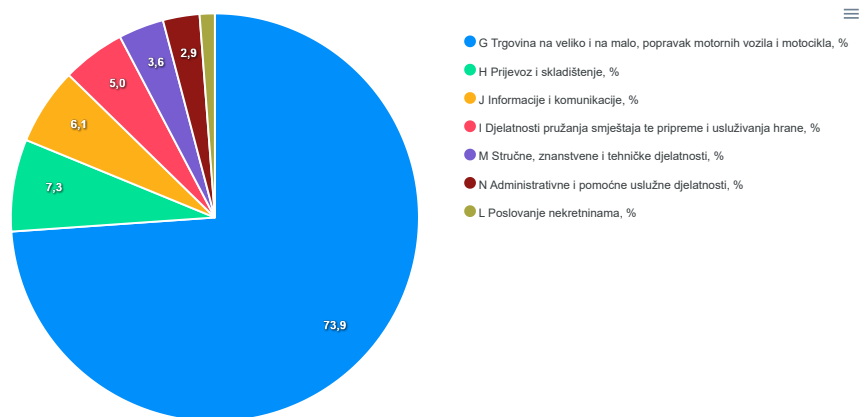
Šifra djelatnosti NKD-a 2007.	X. 2024. IX. 2024.	X. 2024. X. 2023.	I.-X. 2024. I.-X. 2023.	X. 2024. Ø 2021.		
	sezonski i kalendarski prilagođeni indeksi ¹⁾	kalendarski prilagođeni indeksi ¹⁾		izvorni, neprilagođeni indeksi ¹⁾	sezonski i kalendarski prilagođeni indeksi ¹⁾	kalendarski prilagođeni indeksi ¹⁾
(G - N) Ukupno usluge	102,1	108,0	107,9	140,9	144,8	139,2
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	101,0	107,0	108,0	140,9	141,3	138,7
G 45 Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima; popravak motornih vozila i motocikla	102,6	109,8	109,8	139,2	162,9	137,1
G 46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	100,5	106,0	106,2	147,2	142,4	143,6
G 47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	101,6	108,1	109,5	144,2	144,8	144,1
H Prijevoz i skladištenje	99,3	106,9	106,1	145,9	140,2	143,7
H 49 Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	99,6	106,0	106,0	137,9	134,9	135,6
H 50 Vođeni prijevoz	99,2	103,3	91,3	156,2	136,3	156,2
H 51 Zračni prijevoz	98,0	94,3	103,6	192,8	215,4	192,8
H 52 Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	100,2	111,8	109,4	155,8	142,3	154,1
H 53 Poštanske i kurirske djelatnosti	102,6	110,6	114,3	132,3	129,5	128,9
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	106,2	113,2	109,4	144,4	197,5	144,4
I 55 Smještaj	105,8	113,1	107,4	107,6	190,7	107,6
I 56 Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	104,7	113,3	111,6	182,5	205,7	182,5
J Informacije i komunikacije	106,9	109,2	106,6	122,0	132,5	121,2
J 58 Izdavačke djelatnosti	104,8	113,9	103,0	107,7	123,3	107,7
J 59 Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa	118,0	113,0	87,1	63,3	106,1	63,3
J 60 Emitiranje programa	97,6	98,2	110,9	145,5	121,8	145,5
J 61 Telekomunikacije	101,1	105,2	107,4	133,3	126,6	132,6
J 62 Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima	108,4	110,5	107,4	121,2	137,6	118,6
J 63 Informacijske uslužne djelatnosti	102,1	106,0	105,7	104,7	129,9	104,7
L Poslovanje nekretninama	101,0	112,4	106,3	119,8	129,9	118,1
L 68 Poslovanje nekretninama	101,0	112,4	106,3	119,8	129,9	118,1
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	96,4	102,5	105,3	141,3	133,9	139,7
M 69 Pravne i računovodstvene djelatnosti	97,6	106,6	109,4	108,7	128,8	105,6
M 702 Savjetovanje u vezi s upravljanjem	93,5	86,0	97,3	204,5	127,9	204,5
M 71 Arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo; tehničko ispitivanje i analiza	98,7	102,5	101,5	99,3	130,5	99,3
M 73 Promidžba (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	102,2	119,1	115,8	177,3	154,8	177,3
M 74 Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	100,8	102,7	104,5	169,7	150,0	165,5
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	99,8	106,2	108,5	174,6	174,7	171,8
N 77 Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing)	100,4	102,8	106,0	154,0	157,0	150,7
N 78 Djelatnosti zapošljavanja	102,4	107,5	106,9	122,6	135,4	122,6
N 79 Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperatori) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima	103,4	108,4	107,1	272,1	284,7	268,2
N 80 Zaštitne i istražne djelatnosti	101,6	115,9	117,2	122,7	145,7	121,4
N 81 Usluge u vezi s upravljanjem i održavanjem zgrada te djelatnosti uređenja i održavanja krajolika	97,6	104,8	109,9	157,0	131,4	157,0
N 82 Uredske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	99,4	108,1	108,2	198,1	175,5	193,5

1) Vidi Metodološka objašnjenja, Prezentacija indeksa.

G-1. INDEKSI PROMETA USLUŽNIH DJELATNOSTI PO MJESECIMA OD 2019. DO 2024.

G-2. STRUKTURA OSTVARENOG PROMETA PREMA PODRUČJIMA DJELATNOSTI NKD-a 2007. U LISTOPADU 2024.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Napomena

Od siječnja 2024. bazna godina promijenjena je na 2021. i nova jedinica promatranja jest jedinica po vrsti djelatnosti (JVD).

Nova bazna godina i nova jedinica promatranja - jedinica po vrsti djelatnosti (JVD) definirani su Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika i odnose se na kratkoročne poslovne statistike svih država članica EU-a.

Vremenske serije indeksa prometa uslužnih djelatnosti od 2010., bazna godina 2021. = 100, objavljuju se na diseminacijskim stranicama [Državnog zavoda za statistiku u STS bazi podataka](#) (bazi kratkoročnih poslovnih statistika) u području Uslužne djelatnosti pod naslovom Indeksi prometa uslužnih djelatnosti – mjesečni podaci te na poveznici [Statistika u nizu](#) pod naslovom Gospodarstvo – osnovni pokazatelji. Tablice u bazama podataka objavljene su sa starom baznom godinom (2015. = 100) i ubuduće se više neće ažurirati.

Precizni datumi objavljivanja navedeni su u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka 2024., koji se nalazi na mrežnim stranicama [Državnog zavoda za statistiku](#).

Mjesečni indeksi na bazi 2021., kalendarski prilagođeni, sezonski i kalendarski prilagođeni i neprilagođeni, redovito se mjesečno dostavljaju Eurostatu i dostupni su na [Eurostatovim mrežnim stranicama](#), s pokazateljima svih država članica EU-a s kojima su usporedivi.

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci su rezultat redovitog istraživanja Mjesečni izvještaj uslužnih djelatnosti (obrazac USL-M) te administrativnih izvora podataka (datoteke prijava poreza na dodanu vrijednost Porezne uprave), osim podataka za djelatnost trgovine na malo (odjeljak G 47), koji su dobiveni Mjesečnim izvještajem trgovine na malo (obrazac TRG-1).

Podaci se prikupljaju s pomoću mrežne aplikacije (tzv. CAWI). Izvještajne jedinice neposredno ispunjavaju podatke na e-obrascu USL-M, koji se nalazi na diseminacijskim stranicama [Državnog zavoda za statistiku](#). Razdoblje prikupljanja podataka svakog mjeseca u pravilu se kreće od 1. do 25. u mjesecu za podatke iz prethodnoga izvještajnog mjeseca.

Metodologija za istraživanje temelji se na Uredbi (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika te na Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2020/1197. Istraživanje se provodi na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20. i 155/23.).

Osnovna je svrha istraživanja mjerenje dinamike kretanja prometa u uslužnim djelatnostima.

Obuhvat i usporedivost

Istraživanje se provodi metodom uzorka.

Uzorak se bira jedanput na godinu, a temelji se na informacijama o veličini i godišnjem prometu poslovnih subjekata.

Iz Statističkoga poslovnog registra (SPR-a) preuzimaju se sva srednje velika i velika poduzeća (veličine 5, 6 i 7). Jedinice koje su u SPR-u označene kao male jedinice, ali prema prometu prelaze zadani prag, također se uključuju u uzorak.

Iz jedinica izabranih u uzorak bira se podskup jedinica koje će biti uključene u redovito istraživanje (obrazac USL-M). Kriterij za izbor utvrđen je prema određenom pragu prometa koji treba biti pokriven tim jedinicama.

Ukupna veličina uzorka jest oko 14 000 jedinica, a od toga se oko 1 000 jedinica nalazi u redovitome Mjesečnom istraživanju uslužnih djelatnosti (obrazac USL-M).

Pretežna djelatnost određena je za svaki poslovni subjekt u skladu s NKD-om 2007. (NN, br. 58/07. i 123/08.).

Kriterij za određivanje veličine poslovnog subjekta jest broj zaposlenih. Poslovni subjekti veličine 1 jesu oni s 0 – 4 zaposlenih, veličine 2 s 5 – 9 zaposlenih, veličine 3 s 10 – 19 zaposlenih, veličine 4 s 20 – 49 zaposlenih, veličine 5 s 50 – 99 zaposlenih, veličine 6 sa 100 – 249 zaposlenih i veličine 7 s 250 i više zaposlenih.

Statistička jedinica indeksa prometa uslužnih djelatnosti jest jedinica po vrsti djelatnosti. Najvažnija poduzeća s više djelatnosti podijeljena su u jedinice po vrsti djelatnosti kako bi se poboljšala homogenost rezultata statističkih istraživanja po djelatnostima, a time i njihova međunarodna usporedivost.

Jedinice promatranja u Mjesečnom izvještaju uslužnih djelatnosti (obrazac USL-M) jesu poslovni subjekti (pravne osobe i obrtnici) koji su prema glavnoj djelatnosti registrirani u sljedećim područjima NKD-a 2007.:

- G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla (osim odjeljka 47)
- H Prijevoz i skladištenje
- I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića
- J Informacije i komunikacije
- L Poslovanje nekretninama
- M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (osim skupine 70.1 i odjeljaka 72 i 75)
- N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti.

Prezentacija indeksa

Prezentacija i interpretacija indeksa potpuno su usklađene sa zahtjevima Eurostata za prikazivanje kratkoročnih poslovnih pokazatelja te Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika i Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/1197.

Metoda sezonske i kalendarske prilagodbe

Od 2016. u procesu sezonske prilagodbe koristi se programski paket JDemetra+ te metoda X13-ARIMA. Tim se procesom statističkim modelima i procedurama identificiraju te procjenjuju sezonski i kalendarski učinci u vremenskim serijama.

Postoji nekoliko uzroka revizije prethodno objavljenih sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa. Najčešći uzrok jest promjena u procijenjenim parametrima postojećih statističkih modela pri novim procjenama zbog novih opažanja. Ostali uzroci jesu promjene u izvornim podacima ili u primijenjenim statističkim modelima.

Kalendarski učinci imaju znatan utjecaj na kretanje vremenskih serija, a najčešći su učinak pomičnih blagdana, učinak prijestupne godine i učinak radnih dana.

Sezonski i kalendarski prilagođeni indeksi

Sezonski i kalendarski prilagođeni indeksi podrazumijevaju da su izvorni indeksi prilagođeni za sezonske i kalendarske učinke. Tako prilagođeni indeksi i pripadajuće stope promjene u dva uzastopna opažanja koriste se za usporedbu podataka s podacima iz prethodnog mjeseca.

Kalendarski prilagođeni indeksi

Kalendarski prilagođeni indeksi podrazumijevaju da su izvorni indeksi prilagođeni samo za kalendarske učinke. Tako prilagođeni indeksi i pripadajuće međugodišnje stope promjene koriste se za usporedbu podataka s podacima iz istog mjeseca prethodne godine.

Izvorni, neprilagođeni indeksi

Ovaj pojam podrazumijeva da indeksi nisu prilagođeni ni za sezonu ni za kalendarske dane. Ti se indeksi objavljuju, ali se posebno ne komentiraju.

Indeksi su iskazani u nominalnom izrazu, tj. iz njih nije isključen utjecaj promjene cijena.

Definicije

Promet (poslovni prihod) jest vrijednost svih prodanih roba i obavljenih usluga na tržištu u promatranom razdoblju bez obzira na to jesu li naplaćene ili nisu. Iz prometa je isključen porez na dodanu vrijednost.

Poslovni subjekti u Mjesečnom izvještaju uslužnih djelatnosti iskazuju ukupan promet (poslovni prihod) koji ostvare i od glavne i od sporednih djelatnosti koje obavljaju te poslovni prihod ostvaren samo od glavne djelatnosti.

Indeksi prometa izračunani iz datoteka poreza na dodanu vrijednost dobiveni su iz podataka o ukupnim (oporezivim i neoporezivim) isporukama. Isporuke u datotekama poreza na dodanu vrijednost ne moraju uvijek odgovarati definiciji prometa koja se primjenjuje u statističkim istraživanjima, što utječe na usporedivost podataka.

Kratice

CAWI	računalno potpomognuto internetsko anketiranje
EU	Europska unija
Eurostat	Statistički ured Europske unije
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN	Narodne novine

U ovom Priopćenju objavljuju se podaci istraživanja koje je provedeno uz financijsku pomoć Europske unije. Za njegov sadržaj odgovoran je isključivo Državni zavod za statistiku te ni u kojem slučaju ne izražava stav Europske unije.

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Milenka Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Josipa Kalčić Ivanić i Maja Dozet

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr